

A Kúria a dr. Csontos Réka ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Haidegger Judit ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságnál 5.M.90/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.20.008/2011/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2012. október 10. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.20.008/2011/5. számú ítéletének azon döntését, amellyel a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 5.M.90/2010/24. számú ítéletének a felperest illetékfizetésre kötelező rendelkezését 273.430 (kettőszázhetvenháromezer-négyszázharminc) forintra leszállította, hatályon kívül helyezi és e körben az elsőfokú ítéletet megváltoztatja, a felperest 272.000 (kettőszázhetvenkettőezer) forint elsőfokú illeték megfizetésére kötelezi. Egyebekben a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 53.100 (ötvenháromezer-egyszáz) forint fellebbezési és 53.100 (ötvenháromezer-egyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 30.000 (harmincezer) forint együttes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében elsődlegesen a munkaviszonyát megszüntető megállapodás érvénytelenségének megállapítását és erre tekintettel a munkaviszony-megszüntetés jogellenessége jogkövetkezményeinek alkalmazását kérte. Másodlagos keresete 1.547.333 forint elmaradt juttatás megfizetésére irányult. A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 5.M.90/2010/24. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára 62.500 forint perköltség, az állam javára 362.700 forint illeték, míg az alperest az állam javára 91.200 forint illeték megfizetésére. A munkaügyi bíróság ítéletében a másodlagos kereseti kérelmet a 30.000 forint gépjármű költségtérítés kivételével alaposnak találta, de az alperes időközbeni teljesítésére tekintettel erről már rendelkeznie nem kellett. A munkaügyi bíróság a pertárgy értékét a felperes havi bruttó 503.715 forint átlagkeresetét figyelembe véve a Pp. 24. § (2) bekezdés b) pontja alapján egy évi összegben azaz 6.044.580 forintban, valamint a másodlagosan előterjesztett követelések összegében (1.547.333 forint), azaz mindösszesen 7.591.913 forintban állapította meg. A Pp. 81. § (1) bekezdés alapján kötelezte a felperest az alperes ügyvédi munkadíjból álló áfát is tartalmazó perköltsége megfizetésére figyelemmel arra is, hogy a felperes perlekedése az elmaradt járandóságai tekintetében

túlnyomórészt megalapozott volt. Az illeték viseléséről a pernyertesség és pervesztesség arányára tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés f) pontja, 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett. Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, kizárólag a perköltségre és illetékre vonatkozó rendelkezéseket kérte megváltoztatni akként, hogy a másodfokú bíróság kötelezze az alperest a felperest ügyvédi megállapodás alapján megillető első és másodfokú perköltség viselésére és a felperest a le nem rótt mérsékelt illeték megfizetésére. Hivatkozása szerint a pertárgyérték a másodlagos kérelme szerinti összeg, mely kereset vonatkozásában túlnyomórészt pernyertes lett. A Pest Megyei Bíróság 8.Mf.20.008/2011/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya és az alperest terhelő illeték tekintetében nem érintette, a felperest az alperes javára 62.500 forint perköltség fizetésére kötelező rendelkezését helybenhagyta, a felperes illetékfizetési kötelezettségét 362.000 forintról 273.430 forintra leszállította. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes az elsődleges kereseti kérelmében a jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezményei alkalmazását kérte, ezért a pertárgy értéke a Pp. 24. § (2) bekezdés b) pontja alapján a munkaügyi bíróság helyes megállapítása szerint 6.044.580 forint, melyben a felperes pervesztes lett.

A másodlagos, 1.547.333 forint megfizetésére irányuló kereseti kérelem tekintetében 30.000 forint gépjármű költségtérítéstől eltekintve a felperes pernyertes lett.

A Pp. 81. § (1) bekezdés szerint kellett a bíróságoknak a perköltség viselése felől a pernyertesség arányának figyelembe vételével határozni. A felperes $6.044.580 - 1.547.333 - 30.000 = 4.467.247$ forint összegben lett pervesztes. A pervesztesség-pernyertesség aránya így a felperesre terhesebben 80 %, a perköltség és illeték számításának alapja pedig 4.467.247 forint. A felperest terhelő perköltség ennek 5 %-a, 227.860 forint lenne, azonban az első fokú ítélet szerint fizetési kötelezettsége 62.500 forint az alperes javára. A felperes javára perköltség nem állapítható meg. Az alperes pervesztessége arányában a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint köteles az állam által előlegezett illetéket viselni, ezért 4.467.247 forint 6 %-ára, azaz 273.432 forintra leszállította az elsőfokú illeték összegét. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a perköltség és illeték vonatkozásában a kérelmének megfelelő határozat meghozatalát kérte. Hivatkozása szerint a bíróságok hibásan ítélték meg a pernyertesség-pervesztesség arányát. A jogerős ítélet ezért a Pp. 24. § (2) bekezdés b) pontjába, 25. § (1) bekezdésébe, 78. § (1) bekezdésébe, 81. § (1) bekezdésébe ütközik. Az elsődleges kereseti kérelme tekintetében nem lett ugyan pernyertes, de a másodlagos kérelme tekintetében igen. A kereseti kérelmei pedig vagylagosak voltak, ezért a pernyertesség arányát

nem kellett volna a két kereset vonatkozásában külön-külön vizsgálni. Az elsődleges kereset a munkaviszony megszüntetéséről szóló megállapodás érvénytelenségének megállapítására irányult, és mint ilyen, alapvetően nem pénzkövetelés volt, azt csak másodlagosan kérte. Ezért azt a Pp. 25. § (1) bekezdés alkalmazásával kellett volna elbírálni, mivel a nem pénzkövetelés iránt indított perben kijelentette, hogy a per tárgya helyett meghatározott pénzösszeget is elfogad. Ezért a pertárgy értékének meghatározása szempontjából a követelt tőkeösszeget kellett volna alapul venni, azaz 1.547.333 forintot. Pervesztes kizárólag csak 30.000 forintban lett, ezért túlnyomórészt pernyertes (98,07 %-ban) lett. Megilleti tehát a megbízási szerződés alapján kikötött 500.000 Ft + áfa, azaz 625.000 forint munkadíjból 612.937 forint, melynek megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Amennyiben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a pertárgy értékét az egy évi átlagkereset összegében, a felperesnek az alperes teljesítését elismerő nyilatkozatát mint kereset leszállítását úgy kellett volna értékelnie, hogy a felperes e keresettől elállt, melynek következtében az Itv. 58. § (2) bekezdés alapján az illeték csak a peres illeték 30 %-a. Ezért a le nem rótt és 30 %-ra mérsékelt 27.311 forint összegű illeték 98,07 %-át, azaz 26.784 forintot az alperesnek kell megfizetnie, míg 527 forintot a felperesnek. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. még irányadó rendelkezése alapján bírálta el [271. § (1) bekezdés c) pont].

A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint részben alapos.

Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a felperes kereseti kérelmei mire irányultak: a felperes elsődlegesen a munkaviszonya megszüntetésére vonatkozó közös megegyezésre irányuló megállapodás érvénytelenségét, ennek jogkövetkezményeként az Mt. 100. § (4) és (5) bekezdés alkalmazását kérte. Arra az esetre, ha ezen kereseti kérelmének a bíróság nem adna helyt, másodlagosan elmaradt járandóságai 1.547.333 forintban történő megfizetését kérte. A felperes arra helyesen hivatkozott, hogy ezen kereseti kérelmei vagylagosak voltak, ezért az Itv. 40. § (2) bekezdés alapján illetéket azon kérelem után kell fizetnie, amely után a legmagasabb illeték jár. Az elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában helytállóan állapították meg a bíróságok a pertárgyértéket az egy évi átlagkereset összegében, azaz 6.044.580 forint összegben [Pp. 24. § (2) bekezdés b) pont], míg a másodlagos kereseti kérelemben foglalt pénzkövetelés az ezen keresetnek a pertárgyértéke, azaz 1.547.333 forint. Ebből következően első fokon elsődlegesen az egy évi átlagkereset a illeték számításának az alapja [Itv. 39. § (1) és (2) bekezdés, 42. § (1) bekezdés a) pont]. A felperes azonban az alperes per alatti teljesítésére tekintettel a 6.044.580 forinthez képest 1.517.333 forintban, azaz 25 %-ban lett pernyertes. A felperesnek ezért a 6.044.580 forint

pertárgyérték után az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt 6 % mértékű illeték, azaz 362.700 forint 75 %-át kell viselnie 272.000 forint összegben.

A perbeli esetben az Itv. 58. § (1) bekezdése nem alkalmazható. A felperes vagylagos kereseti kérelmeket terjesztett elő, és bár a másodlagos kereseti kérelem vonatkozásában túlnyomórészt pernyertes lett, de az alperes teljesítése ellenére ezen kereseti kérelmétől nem állt el a perben. Miután a felperes nagyobb részt (75 %-ban) pervesztes lett, ezért perköltség első fokon nem illeti meg, viszont köteles pervesztessége arányában az elsőfokú alperesi perköltséget viselni, melynek összegét az alperes sem fellebbezéssel, sem felülvizsgálattal nem támadta. A fentiekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján az elsőfokú illeték viselésére vonatkozó jogerős ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a felperes által viselendő elsőfokú illeték összegét 272.000 forintra leszállította. A felperes fellebbezése és felülvizsgálati kérelme túlnyomórészt alaptalan volt, ezért kötelezte a Kúria a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján a fellebbezési [Itv. 46. § (1) bekezdés] és a felülvizsgálati eljárási illeték [Itv. 50. § (1) bekezdés] megfizetésére a fellebbezéssel és felülvizsgálattal érintett összegeket alapul véve (613.000 forint és 272.900 forint, kerekítve 886.000 forint). A túlnyomórészt pervesztes felperes köteles az alperes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján.

Budapest, 2012. október 10.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Gál Attila s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő